
306
COLECȚIA • POVESTIRI ȘTIINȚIFICO - FANTASTICE •
COLECȚIA
Povestiri
ȘTIINȚIFICO-
FANTASTICE
cpsf.info

306

VIOREL BURLACU

alo, poliția? arestați raza albastră!

**

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: MIHAI TEODORESCU
Prezentarea grafică: CORNEL DANELIUC
Desene interioare: AUREL BUICULESCU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Fizicianul Richard Stone, celebrul descoperitor al elementului numit stanit, e pe cale să sintetizeze uraniul cu ajutorul prestigioasei lui raze albastre omega. La experienţa decisivă urmează să ia parte şi sir Lloyd Stephenson, preşedintele concernului „Mondial Uranium". Acesta însă este capturat de nişte necunoscuţi; unul dintre ei, folosindu-se de cartea de vizită a financiarului, pătrunde în laboratorul savantului pe care încearcă să-l răpească; o scurtă luptă; dereglarea razei albastre provoacă o explozie: un trup zboară pe fereastră, altul rămîne neînsufleţit pe podea.

Poliţia primeşte un mesaj ciudat din partea Camelyei Stone, fiica savantului: „Alo, poliţia? Arestaţi raza albastră!"

La locul atentatului sosesc comisarul Wim, detectivul Green şi sergentul Max.

Autorul din umbră al tuturor maşinaţiilor urzite împotriva lui Stone este Elvis Rowen, patronul firmei „National Uranium"; se pare însă că tînărul ziarist George Verban a dat de un fir. Dar Rowen nu rămîne inactiv...

Colecţia „POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Ştiinţa şi Tehnica
Anul XIII — 15 august 1967

VIOREL BURLACU

alo, poliţia? arestaţi raza albastră!

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

9

După „rezolvarea" problemei Verban, Elvis Rowen pleacă spre micul aeroport personal, aflat nu departe de vila „Corona". Se urcă în carlinga avionului său monoloc şi decolează. Gîndurile bogătaşului zboară însă mai repede decît moderna sa navă şi verifică din nou ţesătura delicată a planului la care lucra de aproape un an. Plătise cu bani grei informaţiile primite şi, în funcţie de ele, astăzi avea să-şi ducă la bun sfîrşit manevra prin care va da peste cap socotelile concernului „Mondial Uranium", condus de Stephenson. La ora nouă, fizicianul Stone urma să facă experienţa decisivă în faţa omului de care, pe plan economic, Rowen se temea cel mai mult.

Un păcănit sec îl trezeşte pe patronul lui „National Uranium" din reverie. Avionul, al cărui motor atomic se blocase în mod inexplicabil, planează aproape un minut, apoi, pilotat cu dibăcie, aterizează pe un petic de cîmpie paralel cu autostrada internaţională. Rowen îşi luase însă toate precauţiile pentru a nu-şi rata planul. Deşi întîlnirea cu doctorul Stone trebuia să aibă loc la miezul nopţii, Rowen plecase cu cîteva ceasuri mai devreme. Prevăzuse chiar posibilitatea unei aterizări forţate, aşa că, la un sfert de oră de la defectarea motorului, un „Mercedes" portocaliu, chemat prin radio, frînează pe şosea. Instalat la volan, Rowen apasă acceleratorul la maximum, şi maşina străbate ca o nălucă înserarea. După trei ore, automobilul opreşte scrîşnind în rada unui port fluvial. Uitîndu-se la ceas, patronul lui „National Uranium" îşi face socoteala că pierduse doar două ore din rezerva de patru pe care şi-o acordase. În lipsa avionului, trebuia să-şi continue drumul cu unul dintre vasele de ocazie care mişunau în radă.

Un singur lucru îi scăpase lui Rowen: posibilitatea unei furtuni care să împiedice navigaţia.

Şi iată că un adevărat uragan se dezlănţuie tocmai cînd automobilul portocaliu soseşte în port. Nimeni nu se încumetă să rişte o ieşire în larg. Timpul se scurge implacabil. Furtuna se înteţeşte, şi, curînd, calmul financiarului începe să se risipească. E aproape nouă cînd, în sfîrşit, un tînăr cu alură sportivă şi îmbrăcat în nişte haine soioase se oferă să-l ajute pe ghinionistul businessman.

O şalupă trage la chei şi, prin ploaia ce curge în rafale, Elvis Rowen sare sprinten înăuntru. Ambarcaţia ia viteză şi după încă un sfert de oră financiarul se află pe puntea lui „Sphinx“, o elegantă vedetă rapidă. Mergînd cu viteză fantastică spre nord, nava urcă fluviul. Graţie cecului semnat de Rowen, motoarele vasului duduie gata să plesnească.

★

Nava se opreşte brusc. Rowen îşi simte tîmplele arzînd. Oare ghinionul nu se sfîrşise pe ziua de azi? Dar nu este vorba de nici o avarie. Marinarul de cart semnalase ceva. Curînd o barcă aduce două trupuri aproape fără viaţă, smulse din zbuciumul valurilor.

La întrebările lui Rowen, dar mai ales la mustrările lui, căpitanul ripostează enervat:

— Domnule, eu am făcut în viaţa mea destule potlogării, dar niciodată n-aş abandona un naufragiat.

— Dar ce s-a întîmplat?

— Cartul a văzut la un moment dat spre babord două faruri puternice ţîşnind în aer de pe ţărm, apoi cufundîndu-se în apă. Un corp greu căzuse în valuri. S-a dat alarma şi barca trimisă de mine la faţa locului a pescuit aceste două trupuri.

— Vreun accident pe şosea.

— Cred că da, aici drumul face o curbă bruscă şi se vede treaba că vehiculul, din cauza vitezei, a sărit peste stîlpi.

Acest stupid accident n-ar fi avut totuşi o prea mare importanţă dacă la lumina lanternei Rowen n-ar fi recunoscut în naufragiatul mai vîrstnic, cu o figură contractată, pe însuşi Lloyd Stephenson. Nedorind să fie văzut de concurentul său cel mai redutabil, Rowen l-ar fi suprimat cu plăcere, dar, pînă la urmă şi încă după îndelungi pertractări cu căpitanul, trebuie să accepte un compromis: cei doi naufragiaţi sînt coborîţi într-o barcă, iar aceasta e abandonată în mijlocul apei; totodată însă o radiogramă cu coordonatele locului în care se găsesc cei doi inşi salvaţi este expediată poliţiei fluviale. Treaba asta îl mai costă pe Elvis Rowen un cec, dar nimic nu mai are importanţă de vreme ce „Sphinx“-ul goneşte acum spre punctul unde businessmanul urmează să dea marea bătălie de la ora 24.

10

În camera de gardă a poliţiei districtuale, sergentul de serviciu joacă şah cu telegrafistul. Din cînd în cînd iau legătura cu agentul dispecer al brigăzii volante a comisarului Wim, dar nici o noutate nu le parvine, în afară de invariabilul:

— Nici o veste de la cel dinăuntru.

Deodată uşa se dă la o parte şi o fată blondă, cu un impermeabil pe umeri şi cu faţa răvăşită de spaimă, se prăbuşeşte pe un scaun. După ea intră agentul de la poartă.

— Vă rog să mă iertaţi... n-am putut s-o reţin.

Sergentul îi concediază pe cei doi şi cuplează magnetofonul.

— Sînt Camely Stone, reuşeşte să articuleze fata.

— Daaaa ? rosteşte încremenit sergentul. Dar poliţia e la dumneavoastră, la vilă. Oamenii noştri au plecat imediat după recepţionarea mesajului pe care ni l-aţi transmis telefonic.

— Eu ? Ce mesaj ? Glumiţi !

— Mesajul în care ne spuneaţi despre explozia care a avut loc la vila dumneavoastră...

— N-am dat nici un telefon... nu ştiu nimic despre nici o explozie... Ştiu dor că tata nu mai e acasă... că a fost răpit... că zboară într-un avion... mai bîiguie fata şi se prăbuşeşte pe duşumea.

11

Tînărul ziarist găseşte cu uşurinţă micul aerodrom particular al vilei Richard Stone. Este exact unde i-l indicase chimistul, Edward Stone, în coasta pădurii de aluni, care, deşi fusese plantată abia de un an, se înălţase într-un timp record datorită acţiunii razei albastre.

Coborînd din micul avion, Verban îşi recapitulează convorbirea pe care o avusese cu fratele fizicianului. Cei doi se întîlniseră într-un bar de seară.

— Înseamnă, dragă domnule ziarist, că pe acolo se petrece ceva misterios, spusese Stone. Am aflat că fratele meu, Richard, lucrează la o invenţie colosală, care ar putea da peste cap o serie de socoteli economice ale unor firme din cartelul uraniului, dar precis nu ştiu despre ce e vorba...

— O să aflu eu, declarase optimist Verban. Plec chiar în astă seară. Probabil că e vorba de „National Uranium" dacă e atît de turbat Rowen. Închiriez un avion şi-n două ore sînt acolo... De cine-i locuită vila ?

— De Stone şi de fiica lui, atunci cînd vine de la facultate. Cu ea ar trebui să iei mai întîi legătura. E o fată admirabilă. În ceea ce priveşte avionul, ţi-l împrumut pe al meu. E un dar pe care mi l-a făcut Richard şi poţi fi convins că e un aparat ultramodern. Să fii atent la coborîre. Aerodromul e foarte mic...

— N-aveţi nici o grijă, sînt doar pilot de vînătoare...

Şi, într-adevăr, după exact o oră, iată-l pe ziarist aterizînd ca un maestru pe minusculul aerodrom şi îndreptîndu-se cu paşi hotărîţi spre vilă. Deodată observă un fascicul de lanternă care joacă pe un maldăr de ruine. Să fi sosit prea tîrziu ? Totul să fie zadarnic ? Să fi şi ajuns acolo oamenii lui Rowen? George Verban îşi scoate cu hotărîre revolverul şi se avîntă înainte, gata să intervină. În clipa în care e în spatele aceluia ce purta lanterna, acesta alunecă şi, cu un ţipăt îngrozitor, se pierde undeva în jos, într-o gaură neagră, ca a unui canal. Cu mare greutate izbuteşte

Verban să nu se prăvălească şi el în gol. Zărind un capac de metal, ziaristul îl răstoarnă peste deschizătură, iar deasupra îngrămădeşte un maldăr de moloz şi de cărămizi.

— De aici nu mai ieşi tu atît de curînd, murmură gazetarul, oprindu-se ostenit şi ştergîndu-şi fruntea. Ridică revolverul căzut şi, strecurîndu-l în buzunar, se gîndeşte că cel de jos nu e, probabil, singur. Răufăcătorii umblă în grup. E nevoie deci de atenţie. Rememorînd planul casei pe care i-l desenase chimistul, Verban porneşte precaut pe lîngă zidul clădirii, ocoleşte cărările de la intrare şi dispare pe după colţ. Pipăind mereu temelia rece a vilei, ajunge curînd în spatele ei. Ca smulsă din negură, îi apare în faţă imaginea feerică a lacului în care luna îşi oglindeşte chipul.

— Nici n-ai crede că aici se petrece, probabil, o dramă, îşi spune ziaristul.

Meditînd astfel, se ridică uşor pînă la fereastra de deasupra sa. O clipă după aceea, este călare pe canat. Giurgiuveaua cedează extrem de uşor, dar în clipa în care Verban se avîntă spre a pătrunde în cameră se aud două focuri de revolver, şi tînărul se prăvăleşte în iarba pe care începuse să se aştearnă roua.

12

Sergentul Max nu-şi dă seama cîtă vreme a trecut de cînd e singur. Priveşte peretele care-l separă acum de detectiv. Apropiindu-se, îşi lipeşte urechea de tencuiala aspră. Nici un zgomot nu se aude de dincolo. În camera formată de zidul ivit ca din pămînt sînt înşiruite zeci de obiecte de artă, de la milenare vaze chinezeşti pînă la fluiere româneşti, de la opere de El Greco, Rembrandt şi Benvenuto Cellini pînă la Brâncuşi, Picasso şi Salvador Dali. Totul dovedeşte pasiunea fizicianului Stone pentru frumuseţile născute din talentul oamenilor. Sergentul se gîndeşte că, probabil, proprietarul vilei foloseşte pentru pătrunderea în această originală expoziţie unul dintre obiectele de artă etalate acolo. Într-o casă atît de stranie, un astfel de procedeu ar fi cel mai adecvat. Dar care să fie cheia secretă capabilă să deschidă uşa ascunsă de înclinaţia spre surpriză a fizicianului ? O studiere amănunţită a exponatelor ar pretinde zile întregi. Nicăieri nu există vreo plachetă cu butoane, aşa cum fusese dincolo. Enigma rămîne ascunsă... Enigmă ! Cuvîntul îl electrizează, deoarece Max văzuse într-un colţ o piramidă şi un sfinx în miniatură. Sergentul se apropie de ele şi le priveşte cu atenţie. Începe să pipăie feţele reci, lucrate în marmură. Şi iată că intuiţia lui se dovedeşte a fi la înălţimea intenţiei fizicianului : o apăsare pe laba sfinxului şi un canat se deschide în peretele apropiat. Fără să piardă timpul, Max se repede într-acolo şi iese din ca-

meră. Un întuneric de nepătruns îl întîmpină. Sergentul își aprinde lampa de buzunar. Totul sclipește în raza de lumină. Pereții par de sticlă, și în niște rafturi enorme sînt înșiruite mii de volume de cărți. Se află deci în biblioteca fizicianului. Nici nu poate fi vorba să meargă mai departe fără să chibzuiască temeinic. Graba nu-l poate face decît să greșească. Obosit, sergentul se lasă într-un fotoliu, căutînd să-și pună ordine în gînduri.

În fața ferestrei plutește o perdea de raze albastre. „Ce-o fi și drăcia asta ?“ se întreabă Max. Deodată privirile lui îndreptate spre jocul de raze surprind pe pervazul ferestrei o mînă tremurătoare înarmată cu un revolver. Apoi încă una, încleștîndu-se de margine și forțînd tocul geamului care se deschide scîrțîind ușor. În pătratul ferestrei apare întîi capul, apoi trupul unui necunoscut.

— Nu și-au terminat, pesemne, treburile, gîndește furios Max, scoțîndu-și arma. Probabil mai au ceva de rezolvat. Ei bine, de astă dată vor avea de-a face cu mine.

Sergentul se mai uită o dată, atent. Nu, nu-i vorba de nici unul dintre colegii lui. E un necunoscut. Și, în momentul în care intrusul se avîntă, trecînd un picior peste pervaz, Max îi țintește glezna și trage două focuri de revolver. Omul se zbate în aer și se prăbușește în afară.

O clipă sergentul e tentat să sară după banditul doborît și se precipită spre fereastră. Alunecă însă pe ceva și e cît p-aci să se rostogolească pe parchet. Îndreaptă lumina lămpii de buzunar spre podea și culege, stupefiat, două gloanțe complet strivite. Sînt propriile-i cartușe. Fulgerat de un gînd, Max își scoate stiloul și-l aruncă cu putere în geam. Acesta nu se sparge. Izbindu-se cu putere de perdeaua de raze, stiloul cade sfărîmat pe parchet, împroșcîndu-l cu cerneală.

— Extraordinar! Ingenios mijloc de securitate, rostește cu glas tare sergentul. Stai în bibliotecă, citești și nici un nepoftit nu te poate deranja cu vizita lui. Desigur însă că fizicianul nu s-a gîndit că va fi victima unei agresiuni, iar perdeaua de raze era doar una dintre numeroasele lui invenții. Sau o fi vorba de raza albastră, de care îi pomenise în treacăt Green ca despre o descoperire epocală ? gîndește Max, aruncînd pe jos cele două cartușe.

— Sînt frînt, rostește el cu glas tare, încercînd să-și alunge bizara senzație de izolare. Cînd naiba va lua sfîrșit noianul ăsta de surprize, se întreabă neliniștit Max. Unde-o fi Green ? Fără doar și poate că se chinuiește și el pe undeva cu dezlegarea cine știe a căror mistere... Of... sînt mort de oboseală ! exclamă Max. Ce oboseală stranie ! Aproape că mi-e somn...

Și, ca la un semn magic, la rostirea frazei, fotoliul în care se află începe să se înalțe ușor. O

trapă se deschide în tavan, fotoliul pătrunde într-o cameră cufundată în întuneric şi, rulînd cu iuţeală, îşi continuă drumul printr-o serie de încăperi. Ţintuit în fotoliu de o forţă necunoscută, Max trece vertiginos printr-un laborator plin de instrumente muzicale, apoi printr-o sufragerie cu masa aşezată pentru două persoane, prin alte nenumărate camere. În cele din urmă, fotoliul se opreşte pe neaşteptate într-un dormitor luminat ca ziua.

Ca din pămînt răsare un om în care, după experienţele de mai înainte, Max intuieşte un nou robot. Acesta parcă vrea să-l ia în braţe. Max se fereşte o vreme, apoi se dă bătut: în fond, ce poate să-i facă? Mai bine să-l lase în plata domnului. Desigur că robotul acesta îl serveşte pe fizician. Într-adevăr, mecanismul complicat al sclavului automat este astfel construit încît să îndeplinească serviciul unui camerist: îl dezbracă pe Max de haină, de pantofi şi-l ajută să-şi pună o cămaşă lungă şi albă de noapte. Ridicîndu-l ca pe un fulg îl aşază pe pat, trage plapuma şi după ce rosteşte „Noapte bună, domnule doctor!", dispare ca prin farmec şi lumina se stinge. Înăuntru nu mai pătrund decît razele palide ale nopţii cu lună.

Sărind imediat din pat, Max se hotărăşte să nu mai rostească cu glas tare nici un cuvînt. Îşi scoate revolverul şi lanterna din haină şi dă ocol camerei. În afară de pat mai există două fotolii şi două dulapuri în perete. Sergentul se apropie de geamurile care dau spre parc. Jos sclipeşte oglinda lacului. Ferestrele, de o fabricaţie specială, n-au nici giurgiuvele şi nici vreun mecanism de deschidere. La lumina lămpii, sergentul studiază cele două geamuri paralele, fixate direct în zid. Undeva, în dreapta, zăreşte pe o placă trei butoane. Apasă pe cel dintîi; în faţa lui se iveşte chipul ireal al unui om îmbrăcat în alb. Instinctiv, Max îşi descarcă arma: geamul se preface în ţăndări şi vedenia dispare. Max se uită mai atent şi izbucneşte în rîs. La apăsarea butonului, geamul se prefăcuse în oglindă şi acum era numai cioburi.

Aerul rece al nopţii pătrunde în cameră. Vrînd să iasă pe geam, Max se uită jos, dar distanţa e prea mare. Renunţă. Pe un perete se distinge o uşiţă din material plastic. Prin ea, sergentul intră în sala de baie, întîmpinat de o lumină caldă, plăcută. În urmă-i, uşa s-a închis automat; nici o altă ieşire nu se vede nicăieri. Lui Max i se pare stupid şi straniu cît de greu se poate descurca un detectiv într-o asemenea locuinţă. Şi-acum ce-avea de făcut? Cum să procedeze? Are senzaţia neplăcută că e prins într-o cursă de şoareci.

13

Încă uluit de şocul căderii, comisarul Wim îşi aprinde lanterna. Se găseşte într-un banal cămin de apă. Cîteva manome-

tre sînt fixate într-un colț și de la ele pornesc patru țevi groase. Patru trepte de fier ca niște scoabe duc spre chepengul care căzuse pe neașteptate. Wim urcă în grabă, dar, oricît se chinuiește, capacul nu se urnește din loc. Desigur că peste el se găsește acum un maldăr de dărîmături.

Comisarul coboară din nou și, credincios obiceiului său, își scoate carnețelul și începe să noteze. Cînd ajunge însă la surprinzătoarea apariție și dispariție a valetului, Wim se cutremură, deși își propusese de nenumărate ori să considere, asemenea lui Green, că doar o minte înapoiată poate crede în supranatural. Și totuși cine ar fi putut trece prin zid dacă nu o fantomă ? Dar dacă creierul său obosit și febra anchetei îi jucaseră vreun renghi ? Se poate să fie așa și de aceea comisarul se ferește să scrie în carnet ceva despre bizarul incident.

Wim pipăie fiecare centimetru pătrat de beton. Nimic deosebit. De nicăieri nici o salvare. Oare îi era sortit să-și termine cariera într-un mod atît de stupid ? Urcă din nou treptele și bate cu pumnii în capac pînă obosește. Deodată îi vine o idee : să smulgă o treaptă și cu ea să forțeze capacul. O cercetează pe cea asupra căreia poziția lui îi îngăduie să depună efortul maxim, apoi cu revolverul și cu briceagul sapă răbdător în jurul colțurilor înfipte în

zid. Cîteva minute lucrează harnic, dar betonul nu pare a fi prea impresionat de efortul lui. Enervat, Wim smucește cu putere treapta ; aceasta cedează ușor, peretele se lasă și un drum se deschide spre un alt cămin, mai mic, strîmt, prin care trece o mare conductă din plastic. Un dispozitiv de metal acționează o mică ușă îngăduind unui om să se strecoare. Convingîndu-se că țeava urcă spre interiorul casei, comisarul se hotărăște să urmeze acest drum de acces. Înaintează anevoie. Tubul nu fusese — se vede — curățat de mult și e alunecos. Clipele trec greu și Wim nu-și dă seama de cînd se tot tîrăște. Într-un tîrziu aude un zgomot ciudat. „Nu cumva am

nimerit într-un canal de scurgere?" — se întreabă cu groază Wim, şi pentru prima oară intuiţia lui nu dă greş. Zgomotul se intensifică asurzitor şi o avalanşă de lichid înspumat şi mirosind puternic a lavandă se prăbuşeşte asupra lui Wim. Acesta încearcă — pe cît de eroic, pe atît de zadarnic — să se agaţe de pereţii canalului, dar totul alunecă vertiginos. Urlînd, şuvoiul îl smulge pe vajnicul comisar şi-l absoarbe, sufocîndu-l.

14

Camera de baie în care se află Max e destul de mare. O serie de instalaţii sînt fixate în pereţi. O oglindă îi arată sergentului un chip obosit. Un burete pătrat din mijlocul pardoselii pare a fi un ştergător de picioare. În clipa în care calcă însă pe el, Max este imobilizat de o forţă nevăzută, şi de sus năvăleşte asupra lui un şuvoi de apă, făcîndu-l ciuciulete. Zadarnic vrea să se smulgă. Şi, culmea, de undeva ies două braţe metalice care-l săpunesc şi-l spală vîrtos.

— Barem să-mi fi scos cămaşa de noapte, face el haz de necaz. Aveam parte şi eu de o baie ca lumea. Aşa, îmi spală cămaşa şi nici măcar nu-i a mea.

După ce şuvoiul de apă se opreşte, braţele dispar şi înşelătorul ştergător alunecă lent spre peretele din fund. Nici o picătură de apă nu se mai vede pe lespedea de mozaic. Totul fusese parcă absorbit de enigmaticul burete. Ajuns lîngă zid, trupul lui Max şi cămaşa de pe el sînt uscate aproape instantaneu. O uşă se deschide în perete. Buretele îl poartă mai departe. Sergentul se găseşte acum într-o boxă elegantă. Din pereţi se răspîndeşte un abur uşor. „O baie în toată regula!" — gîndeşte Max. Cu o smucitură, pardoseala îl azvîrle într-un bazin a cărui apă este puternic ambrată cu esenţă de lavandă.

Sergentul înoată voiniceşte, dar îşi dă îndată seama că-i e imposibil să iasă din bazin. De jur împrejur pereţii sînt netezi. Şi nici o scară nu se vede nicăieri. Doar undeva, într-un colţ, e un mîner, situat la aproape un metru deasupra apei. Max se îndreaptă într-acolo.

— Doriţi valuri? întreabă o voce de femeie.

În mod reflex, Max se lasă la fund. Revenit la suprafaţă, nu zăreşte pe nimeni: fusese un glas-robot.

— Da, da! strigă Max la gîndul că valurile l-ar putea ajuta să iasă. Valuri mari de tot vreau, adaugă el, şi imediat apa bazinului porneşte să se agite. Max se azvîrle în sus, dar nu ajunge la mîner. Repetă de cîteva ori acest joc.

— Valuri şi mai mari, urlă sergentul.

Ascultătoare, valurile devin atît de mari încît îl pun pe Max în primejdia de a fi strivit de pereţi. După alte încercări neizbutite, Max, înălţat de un talaz uriaş, se aruncă spre mîner, îl prinde, dar acesta cedează. Sergentul alunecă înapoi, fără să aibă timpul să se-nfurie, căci cu o iuţeală fantastică apa din bazin începe să se scurgă, iar pîlnia formată îl suge şi pe el. Max trage aer în piept şi se lasă dus spre necunoscut de curentul parfumat. Drumul acesta prin întuneric nu durează mult, şi sergentul se trezeşte zvîrlit cu picioarele înainte în aerul nopţii. Este proiectat direct pe malul unui lac. Max se dezmeticeşte repede şi apucă să vadă o siluetă ce se furişează printre pomi.

— Norocul poliţiştilor! se gîndeşte sergentul, alergînd să nu scape ocazia. Am dat de-un fir.

Umbra a ajuns într-un luminiş. Apoi se face nevăzută. Dar la vreo 25 de metri Max vede un reactor care se pregăteşte să decoleze. Sergentul aleargă într-acolo. Soseşte însă prea tîrziu şi nu mai reuşeşte decît să vadă fulgerarea jetului. Alături de Max însă, silueta mută a unui turbopropulsor parcă îl cheamă.

În fond, cine avea interesul să fugă dacă nu unul dintre cei care puseseră la cale explozia de la vilă? îşi spune sergentul. Iar dacă, fără voie, luase o pistă de ce să n-o urmărească pînă la capăt? În vilă, Green se va descurca, desigur, şi singur. Sergentul e convins că detectivul i-ar fi încuviinţat plecarea. De aceea, se urcă rapid în carlinga turbopropulsorului şi, apăsînd contactul, porneşte în urmărirea avionului cu reacţie. Vitezometrul îi arată lui Max că zboară cu 800 de kilometri pe oră. În dreapta parbrizului e o armă ce seamănă cu o mitralieră. Sergentul prinde în vizor ţinta şi aşteaptă momentul prielnic să-şi someze cu o rafală adversarul. Iată-l!

15

George Verban, proaspătul patron al ziarului încă neînfiinţat „Independent", se deşteaptă gemînd pe covorul de iarbă de lîngă peretele vilei. Trupul îl doare. Îşi aminteşte repede ce se întîmplase. Gîndul la cele două focuri de revolver îl face să se pipăie, sigur că va da de sînge. Dar nu. Nici o urmă de rană. Atunci de ce se prăvălise? Mintea lui nu găseşte nici un răspuns. Se uită în sus spre geam. Totul pluteşte în cea mai deplină linişte şi nemişcare. Pomii înfloriţi parcă ireal se leagănă uşor în voia vîntului. Şi deodată mijlocul lacului prinde parcă să fiarbă. Din valurile mari un trup ţîşneşte în aer; se zbate caraghios şi cade înapoi în apă. Apoi porneşte înot spre marginea lacului, de care-l

despart doar cîțiva metri, și iese pe mal. Verban se hotărăște să se ia după el, dar stopează brusc, văzînd o altă matahală zburînd în văzduh asemenea primei. E un joc fantastic. Ce se va întîmpla mai departe? Arătarea albă proiectată pe mal cade în picioare. Stă nemișcată cîteva clipe, vrînd parcă să-și recapete echilibrul. Zărind însă umbra celui ce tocmai dispărea în pădure, pornește în urmărirea lui. Verban se șterge la ochi. Nu-i vine să creadă. Acum nicăieri nu mai mișcă nimic. Întîmplarea se consumase atît de rapid încît ziaristul își spune că totul n-a fost decît o nălucire. Se decide, de aceea, să nu se depărteze de vilă și să încerce din nou să pătrundă în clădire. Ocolește fereastra misterioasă și, mergînd pe lîngă zid pînă la primul burlan, simte sub tălpi zgomot de cioburi. Undeva, sus, un geam fusese deci spart. Verban se hotărăște să urce pe burlan spre fereastra, desigur, accesibilă. În schița dată de chimistul Stone, fereastra al cărei geam e spart corespunde unui dormitor. Cu prudență, ziaristul începe să se cațăre. Ajuns la brîul de beton care înconjură casa, aude un zgomot de motor umplînd tăcerea nopții. Silueta unui reactor acoperă pentru o clipă luna. Aparatul se pierde curînd spre sud. Imediat, ca o umbră, un turbopropulsor țîșnește pe urmele fugarului.

— Treaba lor, își spune ziaristul și continuă să urce. Ferindu-se de cioburile rămase în pervaz, Verban pătrunde prin geamul spart în cameră.

Patul... fotoliile... ușița de la baie... Totul este așa cum îi descrisese chimistul. Verban n-apucă să-și tragă sufletul că o ușă se dă deoparte. O lumină orbitoare se aprinde și o voce puternică răsună:

— Sus mîinile!

O fată fermecătoare, de vreo douăzeci de ani îl privește pe Verban, amenințîndu-l cu un revolver.

Deși se aștepta la o întîlnire cu fiica lui Stone, ziaristul se fîstîcește și, profitînd de faptul că se află lîngă intrarea în baie, se repede înăuntru. Ușa se închide în urma lui. E, în sfîrșit, salvat! Abia atunci își dă seama că, de zăpăceală, acționase prostește. Fuga sa n-avea nici un rost, deoarece îi ratase prilejul să stea de vorbă cu fata fizicianului. Vrea să bată în ușă, dar aceasta se deschide și fața severă a Camelyei Stone se ivește din nou. Revolverul e în aceeași poziție, iar glasul poruncește ferm:

— Sus mîinile!

16

În mica sală de spectacole, detectivul, reașezîndu-se în fotoliu, cere să vadă camera fiicei lui Stone. În timp ce Green examinează mobilierul unei odăi mobilate cu mult gust și feminitate, pe ecran se ivește și Ca-

mely. E o blondă nostimă şi zveltă. Fata însă îi este încruntată, iar în mînă ţine un revolver de o construcţie neobişnuită. Se aşază într-un fotoliu şi comandă :

— Sufrageria Louis Quinze !

Green vede uimit cum fotoliul în care stă fata porneşte imediat spre o uşă care se desface în perete. Pe ecran odaia rămîne goală.

— Urmăreşte fata ! cere aproape strigînd Green. Dar totul rămîne nemişcat. Vreau s-o văd pe Camely Stone, mai încearcă detectivul, fără a mai avea vreo speranţă. Dar îndată pe ecran reapare fotoliul. Detectivul recunoaşte locurile. Iat-o aprinzîndu-se în camera unde evoluase dansatoarea-robot. Aici fotoliul începe să urce spre tavan ca pe un cric, ajunge într-o sufragerie elegantă de epocă, o traversează şi se opreşte înaintea unei pianine. Fata apasă pe claviatură şi se aud clar primele acorduri dintr-un preludiu de Liszt. Ca la un semnal, pianina glisează, făcînd loc unei uşi prin care fata trece în goană strigînd :

— Sus mîinile !

Detectivul abia zăreşte umbra unui bărbat care fuge în altă cameră. Fata se repede în aceeaşi direcţie, iar odaia de pe ecran rămîne goală.

— După ei !... urmăreşte-o pe Camely Stone, strigă surescitat Green.

— Nu fiţi indiscret, se aude un glas metalic. Domnişoara Stone a intrat în camera de baie.

Zîmbind, Green se resemnează să aştepte. Încăperea de pe ecran este, desigur, un dormitor. Patul e desfăcut, iar alături, aşezat pe un suport special, se vede un costum în care Green intrigat are impresia că recunoaşte hainele sergentului Max.

★

Plictisit de faptul că aşteaptă zadarnic, Green se ridică în picioare. Lumina inundă încăperea. Aici nu mai are ce face. Nu-i foloseşte la nimic să piardă vremea. Trebuie să plece cît mai repede, să ajungă în laborator.

De-abia acum observă Green sub ecran conturul unei uşi şi se repede într-acolo. Prin peretele care glisează, pătrunde într-un laborator aproape distrus de o explozie. Pe jos, într-un lac de sînge, zace un trup peste care este răsturnat un aparat bizar.

— Am dat de doctorul Stone. Cred că e mort, transmite Green celor de afară şi ridică de pe picioarele victimei aparatul.

Un ţiuit uşor se aude în micul post de emisie al poliţistului şi, cu o flamă scurtă, becul de apel se arde. Legătura cu dispecerul din maşină este iremediabil tăiată. Fără să ţină seama de acest grav incident, detectivul saltă cu faţa în sus corpul neînsufleţit de pe podeaua înnegrită de fum, cînd un zgomot suspect îl face pe Green să se întoarcă cu spatele la cadavru. Întrevede o umbră parcă ieşind pe uşa

care se închide. Detectivul se precipită înspre ea. Dar două mîini reci îi prind ca într-un cleşte ceafa.

17

Wim simte că se sufocă în avalanşa de apă parfumată care năvălise asupra lui. Alunecarea durează parcă de o veşnicie. Deodată comisarul se pomeneşte aruncat în văzduh. Aerul rece al nopţii îl plesneşte ca o palmă, luîndu-i respiraţia şi pătrunzîndu-l de frig. Wim se prăvăleşte în valurile lacului şi începe să înoate cu nădejde. N-are însă timp să se mire de ce clocoteşte apa. Gîndul lui e să ajungă cît mai curînd afară, undeva, pe mal.

Ieşind din lac, bietul poliţist se scutură ca un cîine murat şi, urmărit de obsedanta mireasmă de lavandă, aleargă împleticindu-se spre umbra protectoare a păduricii de eucalipţi. Se opreşte, se sprijină de tulpina aspră a unui pom şi priveşte înapoi. Vila îi pare un imens mausoleu. Nimeni şi nimic nu se mişcă. Vîntul strecoară printre pomi un cîntec trist. Apoi, brusc, o matahală albă ţîşneşte din apa aceluiaşi lac şi e proiectată aproape de Wim. Acesta o ia la goană, înnebunit, cu singurul gînd să ajungă la maşina poliţiei. Aici va da alarma şi va aduce de la centru o companie, un batalion de poliţişti care să ia cu asalt vila şi să-i scape pe cei doi agenţi prinşi înăuntru.

Alergînd, Wim ajunge curînd la un luminiş. În faţa lui, în bătaia lunii, apare mută şi lucitoare silueta unui turbopropulsor. Puţin mai departe se desluşeşte un alt avion cu reacţie. Dar, chiar în clipa în care Wim constată că în carlingă nu e nimeni, aparatul scoate un şuierat, se răsuceşte lin, rulează pe unica pistă de decolare din apropiere şi cu o viteză fantastică se îndreaptă spre sud. Suflul îl izbeşte pe comisar de pămînt, obligîndu-l să se ţină de tulpina celui mai apropiat pom. Şi, tocmai cînd se pregăteşte să respire uşurat, Wim zăreşte în lumina lunii linţoliul alb al stafiei care-l urmărea.

Îngrozit, comisarul scoate un geamăt şi se prăbuşeşte la pămînt, pierzînd prilejul de a nota în carneţel că a văzut cu ochii lui o fantomă pilotînd un turbopropulsor.

★

După ce zgomotul avionului se pierde în noapte, Wim se ridică şi o ia la fugă vitejeşte prin pădure, spre locul unde lăsase maşina. Se izbeşte de pomi, îşi sfîşie hainele în tufele de mărăcini şi, ajungînd la gardul viu, îl escaladează. În sfîrşit, înaintea lui se întinde panglica şoselei. Alături, în umbră, se disting siluetele celor două maşini. Clătinîndu-se, comisarul se apropie de una dintre ele. Stupefiat de parfumul pe care-l exală şeful său, agentul-dispecer îl ajută

să se urce pe perna din spate și-i întinde o sticlă de scotch.

În cîteva minute, comisarul e din nou pe picioare. Aflînd de la agent peripețiile prin care trecuse detectivul, Wim simte cum i se redeșteaptă pofta de luptă, mai ales după ce aude cu propriile-i urechi relatarea lui Green ce descoperise trupul fizicianului. Legătura prin radio se întrerupe însă, și comisarul se jură că se va răzbuna pe îndrăcita de rază albastră, care — după părerea lui — e capul tuturor relelor. Vrea să ia legătura cu comisariatul cînd radioul începe să fluiere ușor.

— Alo! Meteorul 5!... Raportează Cometa...

— Da, da! Meteorul 5! se repede Wim, recepționez!

— R.S. nu mai e în vilă... Încetați cercetările acolo... R.S. a fost răpit și zboară într-un avion.

— Cine zboară? răcnește comisarul.

— R.S. și indivizii care l-au răpit.

— Prostii! Green mi-a comunicat acum cîteva minute că a descoperit în vilă trupul lui R.S.... este probabil mort.... Ați fost induși în eroare.... De unde ați aflat?

— Fiica lui R.S. e la noi de zece minute.

— Cine?

— C. S.

— Imposibil! C.S. este aici, în vilă... Ne-a transmis G.S....

— Cine?

— Green, dobitocule. Arestați-o imediat pe impostoare! urlă înfuriat Wim. Vrea, desigur, să ne pună pe o pantă greșită. Sosesc imediat și-i voi lua personal interogatoriul..., adăugă și, închizînd microfonul, își spune rîzînd de naivitatea subalternilor săi: „Auzi, C.S. la poliție și R.S. în avion". Comisarul se felicită în gînd pentru faptul că a fost de față la transmisia primită de la comisariat.

— Dacă nu eram aici, cine știe ce încurcătură mai făceau, cretinii! Bob, tu rămîi pe loc. Încearcă să refaci legătura cu Green. Eu plec la comisariat cu mașina lui. Să-mi comunici totul. Vin imediat înapoi cu o grupă, ce grupă, cu o companie de polițiști, ca să-i salvăm pe cei dinăuntru. Se vede treaba că au nimerit într-o cursă... Dar, nici o grijă, comisarul Wim e liber și-i va salva!

18

Curentul puternic întețit din cauza ploii face ca vedeta poliției fluviale să găsească barca naufragiaților mult mai jos de locul în care fusese semnalată de misteriosul apel. Întîrzierea îngreunează operația de salvare; primele îngrijiri sînt nesatisfăcătoare; se impune transportarea de urgență a celor salvați la spitalul portului. Doctorul de gardă îl liniștește pe comisar, spunîndu-i că nu-i nimic grav. Cei doi nu pot fi aduși la realitate nu pentru că ar fi morți, ci pentru simplul motiv că dorm.

— Au fost narcotizați, rostește el.

Imediat telefoanele poliției încep să zbîrnîie. Ipoteza unei afaceri senzaționale îl entuziasmează pe McFinney, comisarul-șef al districtului XXIII, mai ales cînd identifică pe unul dintre cei salvați ca fiind însuși Lloyd Stephenson, președintele lui „Mondial Uranium". Cuprins de cele mai optimiste presimțiri, McFinney ia legătura cu brigada specială a poliției secrete, dar răspunsul este năucitor. Ordinul sună categoric : o mașină dintre cele mai rapide trebuie să-l ducă pe faimosul personaj la micul aerodrom local. În schimb, celălalt naufragiat va fi întemnițat în cea mai sigură celulă.

După două minute, o mașină gonește spre aeroport. După încă cinci minute, un reactor decolează și trece peste sediul poliției. Încă uluit, McFinney scrie în colțul din dreapta al procesului-verbal care consemnează cazul : „Clasat, nu e de competența noastră".

Și, în timp ce comisarul trage un gît zdravăn din pistolul cu whisky (comandat special pentru cazurile dificile), avionul în care mai doarme Lloyd Stepphenson se topește în noapte.

19

— Vă rog să mă credeți că vin cu cele mai bune intenții. Sînt convins că tatălui dumneavoastră i s-a întîmplat ceva.

Stînd incomod, urcat pe cada de apă, de unde se sprijină de manete și robinete, George Verban caută de un sfert de oră să-i explice fetei motivele pentru care venise la vilă. Impasibilă, fata îl străpunge cu privirea dură și neîncrezătoare.

— Oamenii cinstiți intră pe ușă, domnule, spune ea, nu ca răufăcătorii. Și apoi de unde știu eu că dumneata nu ești unul dintre cei care acum o jumătate de oră se furișau prin grădină ?

— Domnișoară, vă jur. Un complex de împrejurări neașteptate m-au tîrît în afacerea asta, care, sînt convins, nu e chiar atît de simplă. Unde e tatăl dumneavoastră ? Dacă aș putea sta de vorbă cu dînsul, l-aș convinge cu ușurință de bunele mele intenții și de pericolul care-l pîndește.

— Tata e în laborator. E curios însă faptul că nu pot intra acolo. Toate comenzile sînt defecte, iar semnalele de alarmă sînt scoase din uz.

— Să mergem în laborator, domnișoară Stone, vă rog... Să vorbesc cu fizicianul...

— Un străin în laborator ?!

— Dar nu sînt un străin răuvoitor. Am venit cu gînduri bune...

— De unde știu eu ? Ce dovezi ai ?

— Dovezi ? De unde dovezi ? A, da..., își amintește ziaristul, am o scrisoare de la domnul Edward Stone, chimistul.

— De la unchiul meu ?

— De la dînsul. E pentru tatăl dumneavoastră. Poate totuși asta constituie o dovadă.

Poftim! spune tînărul, scoţînd din buzunar o scrisoare. Fata îşi aruncă ochii asupra scrisului şi pare a-l recunoaşte.

— Într-adevăr, rosteşte ea, lăsînd în jos revolverul. Poate eşti totuşi de bună-credinţă...

Deodată, din ceasul-brăţară al fetei se aud nişte sunete ca o pauză de radio. Speriată, Camely Stone strigă :

— În laborator a pătruns un străin. Acesta-i semnalul de alarmă.

Ajunşi în laboratorul numărul doi, fata şi ziaristul privesc printr-un gemuleţ în laboratorul principal. O umbră se mişcă de colo-colo, cotrobăind peste tot.

— Ciudat ! exclamă Camely, comenzile funcţionează din nou. Înseamnă că şi uşa... Fă-mi loc să trec !

— Nu se poate ! o opreşte tînărul, pe care securitatea fetei s-ar părea să-l intereseze foarte mult. Cum o să te las pe dumneata ? Intru eu...

Odată uşa deschisă, Verban năvăleşte înăuntru cu revolverul în mînă. De afară, fata aude zgomotul unei lupte îndîrjite. Priveşte prin gemuleţ şi în clipa în care necunoscutul îl doborîse pe ziarist, îşi face şi ea apariţia. Aprinde lumina şi-şi îndreaptă ciudatul revolver spre cei doi. Învingătorul, prins în fasciculul de raze care ţîşneşte din revolver, e paralizat. Verban se ridică anevoie de jos, pipăindu-şi maxilarul lovit.

— Să-l legăm ! Banditul ăsta... are un pumn..., spune el cu ciudă, dar şi cu oarecare invidie. Să-l legăm !

— Nu-i nevoie. Cît timp îl ţin sub ameninţarea razei generate de revolver nu poate mişca decît capul. Cine eşti ? Ce cauţi aici ? întreabă ameninţător Camely.

— Răspunde, ticălosule ! se repede şi George.

— Sînt de la poliţie, rosteşte cu greu celălalt. În buzunarul hainei am legitimaţia.

Ferindu-se de fasciculul primejdios, ziaristul cotrobăie prin buzunarele prizonierului şi, într-adevăr, găseşte o legitimaţie a poliţiei districtuale, pe numele detectivului de gradul I Green Silvyan.

Adversarii de adineauri îşi cer reciproc scuze şi-şi împărtăşesc aventurile.. Green se apropie de trupul neînsufleţit pe care masa îl ascundea privirilor şi murmură :

— Domnişoară..., tatăl dumitale...

Apropiindu-se, fata scoate un strigăt. Ziaristul se repede şi o susţine.

— L-aţi recunoscut ? întreabă Green.

— Desigur. E tata... E halatul său !... Ce-are pe faţă ?

— Sînge...

— Oh ! face fata cu oroare şi izbucneşte în plîns.

Green se uită cu atenţie la ea. I se pare ori într-adevăr durerea fetei sună fals, afectat parcă, prefăcut... Se uită la ziarist. Acesta caută s-o liniştească cu vorbe încurajatoare. Săgetat de o bănuială, Green îl roagă pe Verban s-o ducă pe fată dincolo, şoptindu-i :

— Ai grijă de ea!

Rămas singur, detectivul umezeşte o batistă şi spală faţa cadavrului. O figură brăzdată de o cicatrice violetă îşi holbează ochii sticloşi. Detectivul văzuse de mai multe ori în ziare chipul doctorului Richard Stone, dar acum toate acele imagini i se estompează în minte. Aplecîndu-se, Green observă că pantalonii mortului au pe manşetele uzate urme de noroi. Poliţistul nu mai ştie ce să creadă. Şi totuşi fata şi-a recunoscut în acest individ tatăl. Ba chiar a plîns. Dar ce plîns bizar! Asta e pista spre rezolvarea enigmei! îşi spune Green şi fuge după cei doi tineri. Dar dincolo nu mai e decît ziaristul.

— Unde-i fata? îl întreabă Green, cuprins de gînduri negre.

— A plecat...

— De ce-ai lăsat-o, gură cască ce eşti? izbucneşte Green. De unde-o mai luăm acum? Cum ieşim de aici? Ne-a ferecat în vila asta blestemată...

Verban îl priveşte mirat:

— Nu înţeleg de ce te enervezi? Domnişoara Stone mi-a spus că se duce să se schimbe în camera ei...

— Poveşti! Camera ei? N-are nici o cameră aici...

— Domnule, te rog să vorbeşti frumos de domnişoara Camely, ba chiar îţi interzic s-o jigneşti, punîndu-i la îndoială bunele intenţii.

Detectivul se uită bănuitor la omul de lîngă el. Chipul deschis al ziaristului dovedeşte totuşi că acesta credea sincer în tot ce-i spusese fata. Green mai observă însă şi faptul că tinerelului nu-i era de loc indiferentă cea care trecea drept fiica fizicianului. „Asta nu poate decît să mă-ncurce, iar pe el să-l facă să sufere, gîndeşte Green. Trebuie să-l aduc pe pămînt inainte de a fi totuşi prea tîrziu".

— Îl cunoşti pe Richard Stone? îl întreabă pe Verban. Ştii cum arată la chip?

— Nu! Numai pe fratele său, pe chimist. A, dar am o fotografie a fizicianului. E drept, datează de vreo doi ani; la vîrsta lui însă oamenii nu se schimbă de la an la an. Iat-o!

Detectivul îşi aruncă o singură privire şi îi e de ajuns.

— Fir-ar să fie! exclamă el sumbru.

— Ce-i? întreabă contrariat ziaristul.

— Te-a minţit, tinere! Atît pe dumneata, cît şi pe mine... Pe amîndoi...

— Domnule...

— Să renunţăm la melodramă! N-are nici un rost. Fata aceasta nu e fiica lui Stone.

— Cum?!

— Şi nu numai atît, dar nici nu-l cunoaşte.

— Dar vă daţi seama ce spuneţi? E absurd! Doar a recunoscut cadavrul tatălui ei...

— Tocmai atunci s-a dat de gol. Cadavrul, domnul meu, nu e al doctorului Stone!

(CONTINUARE IN NUMĂRUL VIITOR)

În pragul MILENIULUI III

Va dispărea automobilul?

La sfirșitul secolului trecut, Ruben Dario, poet și ziarist, revoluționar și luptător consecvent pentru independența popoarelor Americii Latine, fire în același timp romantică și științifică, a dat un răspuns demn de întreaga sa viață unui confrate european care, la poalele turnului Eiffel, de curind inaugurat, îl întrebase despre viitorul monstruoaselor vehicule care circulau cu viteze de 20—30 km pe oră și care umpleau văzduhul cu zgomotul claxoanelor: „Și asta nu-i decît începutul".

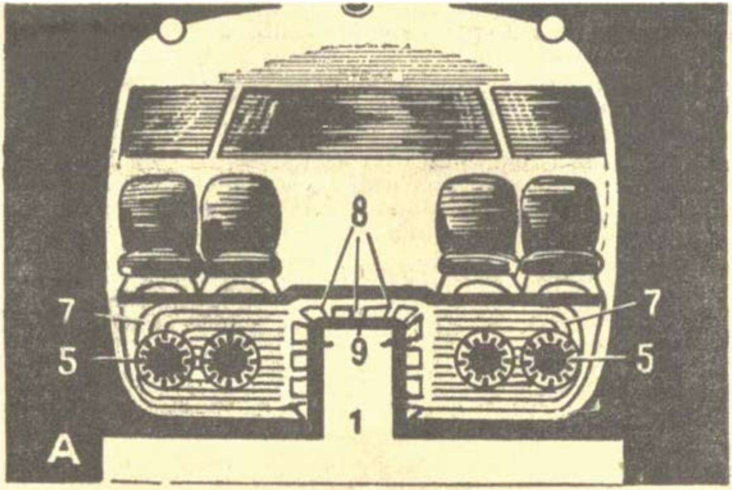
Este greu de presupus cît de departe se avînta imaginația poetului, dar se poate presupune că gîndurile sale în ceea ce privește automobilele și motorizarea sînt în zilele noastre mult depășite. Practica a dovedit că circulația vehiculelor dotate cu motoare cu ardere internă nu este nocivă prin zgomotul claxoanelor, a căror folosire este de altfel în mare parte prohibită, ci prin oxidul de carbon eliminat în procente mari în atmosferă, odată cu gazele arse.

Numărul automobilelor crește necontenit. Acest vehicul, indisolubil intrat în viața și în existența a sute de milioane de oameni, generează, în special în marile orașe și în teritoriul înconjurător, mari probleme legate nemijlocit de circulație, de puritatea atmosferei, de securitatea vieții pietonilor, de organizarea tramei stradale etc. etc.

În S.U.A., țara cu cel mai mare grad de motorizare, un studiu elaborat de Institutul tehnologic din Massachusetts apreciază că 50% din impuritățile care poluează aerul marilor orașe este datorat automobilelor.

Este prematur să se afirme că motorul cu ardere internă și-a trăit traiul, dar mintea pătrunzătoare a constructorilor de motoare și a urbaniștilor întrezărește deja noi variante ale organizării transporturilor în marile orașe și în teritoriul lor înconjurător.

Pentru a nu mai polua văzduhul, circulația vehiculelor tractate prin motoare cu ardere internă trebuie redusă. Ceea ce s-a realizat în California (S.U.A.) pe autostrada Los Angeles-Pasadena — unde în zilele cu atmosferă stagnantă concentrarea oxidului de carbon,

mai greu decît aerul, forma la sol un strat de 50—70 cm, care ucide în 10—15 minute orice iepure care se avîntă să străbată lărgimea celor 28 de metri de asfalt — nu este decît un paliativ. De la 1 ianuarie 1967 toate automobilele care circulă pe această autostradă sînt obligate să aibă, montate la țeava de eșapament, cartușe filtrante ce rețin și condensează oxidul de carbon.

Creșterea gradului de motorizare, fenomen ireversibil și care însoțește dezvoltarea civilizației umane, se manifestă din plin și în țara noastră. Începînd din anul 1969, se vor fabrica și la noi 50 000 de autoturisme anual, care, împreună cu autocamioanele, autoutilitarele, autobuzele și tractoarele fabricate sau importate, vor pune, printre altele, și problema asigurării combaterii eficiente a noxelor (impurităților) eliminate de motoarele acestora în atmosferă.

O originală realizare obținută în acest domeniu în țara noastră, la Institutul de cercetări și proiectări pentru industria electronică, se datorește inginerilor Dan Fințescu și Romulus Zăroni. Este vorba de un filtru electronic cu ajutorul căruia se poate realiza o reținere a oricăror impurități eliminate în atmosferă. Proiectat pentru adaptarea la coșurile uzinelor, dispozitivul studiat ar putea fi miniaturizat astfel încît să poată fi alimentat electric de rețeaua de 6 sau 12 volți a unui automobil și utilizat împotriva toxicității oxidului de carbon.

În Suedia este interzisă staționarea autovehiculelor cu motor în funcțiune mai mult de trei minute. În alte țări se fac eforturi pentru a realiza carburanți cu cifre octanice ridicate, cu o cantitate

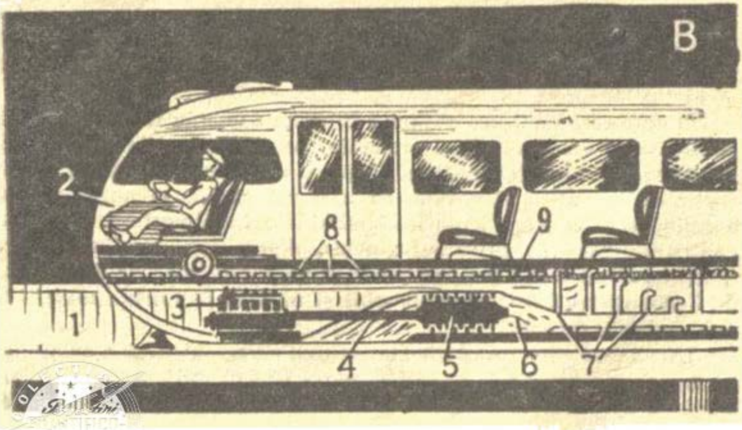
minimă de reziduuri și în consecință cu cît mai puține noxe. Dar, în ciuda eforturilor depuse, nu se pot realiza decît măsuri parțiale.

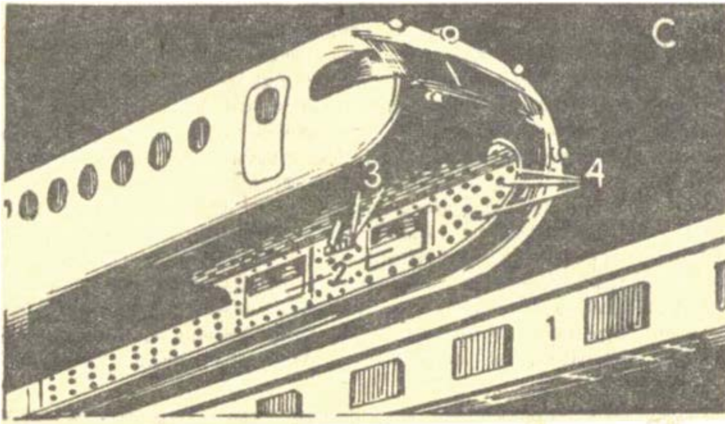
O privire curajoasă în viitor, bazată nemijlocit pe actualul stadiu de cercetare și experimentare în domeniul transporturilor orășenești și preorășenești, ne dă posibilitatea să întrezărim, măcar parțial, cîteva dintre caracteristicile circulației viitorului. La întrebarea legitimă cum se va circula în viitor, un răspuns complet și atotcuprinzător este greu, poate chiar imposibil de dat; dar cîteva direcții principale pe care se conturează viitoarele soluții se întrezăresc și pot fi abordate cu certitudinea unei aproximații relativ mici.

În orașe, pe distanțe reduse și în special în zonele centrale, circulația pietonilor se va face pe trotuare rulante cu benzi de viteze diferențiate (vezi revista „Știință și tehnică" nr. 2/1967). Interziceri pentru staționarea tuturor tipurilor de autovehicule sau chiar pentru circulația lor, în anumite zone supraaglomerate ale marilor aglomerări, există și în prezent. La Paris, în așa-numita „zone bleu" nici un vehicul nu are voie să staționeze, iar durata opririi este obligatorie sub două minute. La Stockholm, în principalele zone comerciale, circulația este complet interzisă și asemenea restricții sînt introduse și extinse treptat în numeroase orașe și țări.

În localitățile mari accentul va cădea pe transportul în comun extrastradal, subteran (metro) sau suprateran (monorai), realizat după ultimele cerințe ale tehnicii, cu un ridicat grad de confort și de mare viteză și periodicitate.

În teritoriul preorășenesc al marilor orașe, în care legăturile de toate tipurile sînt foarte numeroase, viitorul va aparține aerotrenului. Experimentat în Franța, el va intra în exploatare de

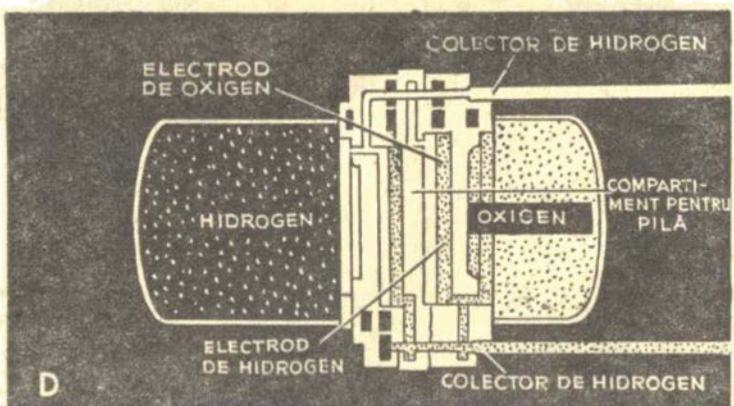

masă în cursul acestui an. Aerotrenul a depășit în probe 300 km/oră și este rezultatul unor combinări tehnice, originale și ingenioase.

Un aerotren pe o singură șină, dar ghidat pe roți există și funcționează în Germania în regiunea Effel încă din anul 1905. În Japonia, în incintele unor expoziții și în jurul unor orașe, funcționează, de asemenea, astfel de mijloace de transport în comun. Ceea ce conferă prototipului francez o mare superioritate este utilizarea „pernei de aer" în circulația aerotrenului, ceea ce îl face apt pentru viteze de ordinul a 400 km/oră, reducîndu-i zgomotul și eliminînd necesitatea unor căi de ghidaj supradimensionate pentru preluarea eforturilor axiale generate de vehicule.

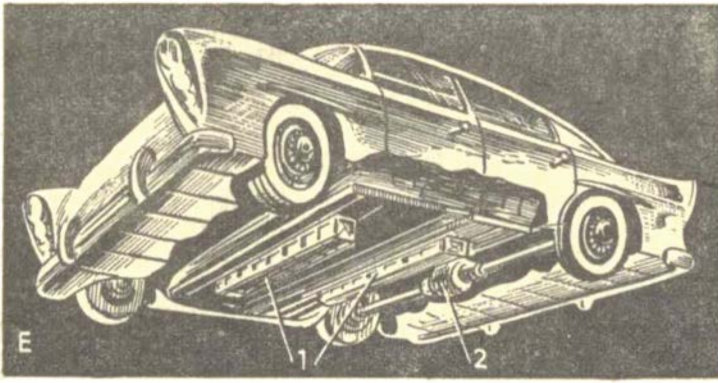
O secțiune transversală printr-un vagon motor al autotrenului este înfățișată în schița A, iar una longitudinală în schița B. Pe o șină de ghidaj din beton armat precomprimat (1) în formă de T întors, care poate fi amplasată pe sol, pe terasamentul unei căi ferate existente sau pe căi aeriene susținute de piloni, circulă aerotrenul condus de la postul de pilotaj (2) prevăzut cu cele mai moderne instalații electronice de asigurare a securității de mers (radar, pilot automat, stație de radio pe unde ultrascurte, comenzi automate cu circuite duble de securitate, sistem perfecționat de balizare și de semnalizare la mare distanță, atît ziua cît și noaptea). Motoarele electrice (3) pun în funcțiune compresoare puternice (5), care primesc aerul prin fante (4). Aerul comprimat puternic trece prin colectorul principal (6) la tuburile de distribuție (7). De aici aerul comprimat este trimis prin orificiile (8) pentru a alimenta perna de aer (9), care asigură „contactul" dintre profilul din beton în formă de T întors și ghidajul propriu-zis al aerotrenului.

Viitorul aerotrenului nu pare a fi însă plafonat la performanțele și calitățile expuse mai sus. Abia experimentat, el este supus perfecționării; se imaginează un sistem de tracțiune bazat pe electromagneți amplasați succesiv în lungul întregului parcurs. Un asemenea sistem ar reprezenta mari avantaje pentru realizarea unor accelerații și decelerații foarte mari, ar fi complet lipsit de zgomot, dar ar necesita, pentru a fi rentabil, un trafic extrem de intens, de ordinul a 30—40 de trenuri pe oră și sens, deci un număr minim de călători pe oră și sens de aproximativ 20 000. El și-ar putea găsi o justificare economică pentru a realiza legături rapide între viitoarele mari aeroporturi și stațiile terminus ale metroului orașelor, ținînd seama de distanțele de 50—60 km necesari pentru separația unui aeroport modern de centrul orașului pe care-l deservește. De asemenea, legăturile curente între marile metropole și localitățile lor satelite, orașe cu 80 000—

100 000 de locuitori, aflate la 20—80 km distanță, ar putea justifica introducerea aerotrenului cu electromagneți. În principiu, un asemenea sistem, prezentat schematic în figura C, s-ar baza pe faptul că suprafețele de contact ale magneților încorporați în șina de ghidaj (1) realizează închiderea circuitului în momentul în care vin în atingere cu cele amplasate pe aerotren (2). Un asemenea tip de aerotren necesită o rampă de alimentare cu electricitate (3), situată la partea de jos a vagonului motor. În rest funcționarea este similară cu cea a tipului clasic de aerotren, perna fiind realizată prin comprimarea aerului venit prin orificii (4).

Viitorul, în viziunea specialiștilor în problemele circulației, nu elimină însă automobilul. Dacă cineva și-a închipuit acest lucru, crezînd că trotuarul rulant și aerotrenul, legate în rețelele interconectate cu metroul sau monoraiul, îl vor detrona pe regele

automobil, a greșit. Automobilul va rămîne, încă mult timp, spun specialiștii, copilul răsfățat și preferat a sute de milioane de oameni. Numai că el trebuie educat și strunit, perfecționat și astfel construit încît să devină mai bun, mai docil și... mai puțin primejdios.

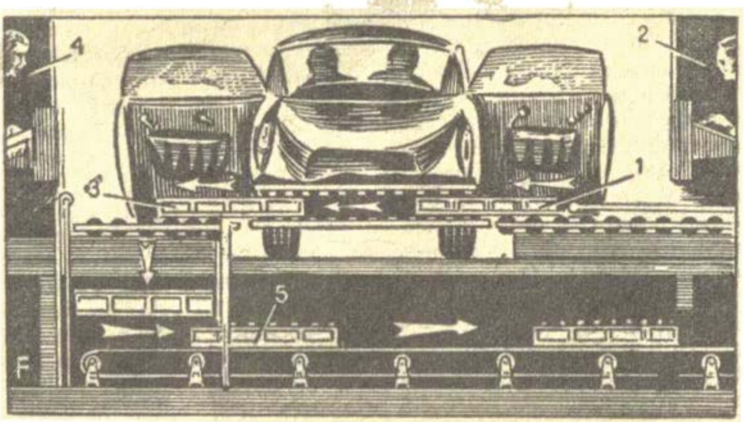
William Glanville, fostul președinte al Confederației internaționale pentru securitatea circulației rutiere, afirmă că orientarea generală a cercetărilor și experimentărilor pentru viitorul automobil este legată, în întreaga lume, de automobilul electric. Această idee nu este nouă, dar pînă în prezent trecerea la o producție de masă a automobilelor cu motoare electrice s-a lovit de numeroase obstacole, care, pînă la un moment, păreau de netrecut. Este vorba de dificultățile tehnice existente pentru realizarea unor surse mobile de energie electrică, a unor acumulatori puternici, dar de greutate cît mai redusă. Nu trebuie pierdută din vedere și lipsa de interes pentru o schimbare radicală a metodelor de bază utilizate în tractarea automobilelor pe care o manifestă marile concerne producătoare de automobile clasice din principalele țări capitaliste, precum și interesele marilor monopoluri petroliere, pentru care circulația automobilelor reprezintă circa 70% din totalul produselor pe care le extrag, le transportă și le prelucrează.

Totuși automobilul electric își croiește încet și anevoios drumul către celebritate. Un pas important îl reprezintă punerea la punct, pentru producția de serie, a așa-numitelor pile cu combustibil, utilizate în special pentru a procura energie electrică navelor cosmice și cabinelor spațiale. Principiul lor de funcționare se bazează pe combinația dintre un combustibil (hidrogenul) și un element oxidant (oxigenul), aflate în două recipiente puse în contact prin intermediul unui perete poros, cu proprietăți catalizatoare (fig. D). Combinarea, realizată într-un compartiment pentru pilă, alcătuit din platină și paladiu, provoacă o reacție electrică. La greutate egală, pila cu combustibil produce de trei ori mai multă

energie electrică decît cel mai perfecționat acumulator existent. In plus, funcționarea dispozitivului este practic nelimitată, singura condiție fiind reîmprospătarea rezervei de oxigen și hidrogen, elemente ușor de procurat și de separat, pe scară industrială, la nivelul tehnicii moderne.

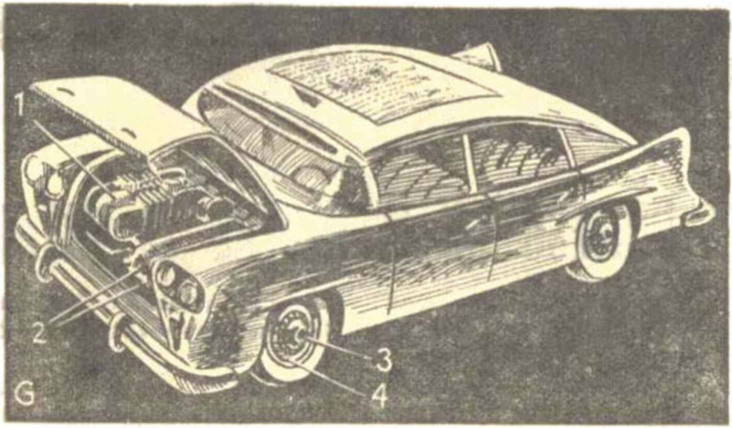
În figura E este schițată infrastructura unui automobil electric. In 1 sînt fixați acumulatorii cuplați în serie, iar 2 indică locul motorului așezat direct pe axa roților motoare, deci cu un minim de angrenaje de transmisie.

Fluxul tehnologic de schimbare rapidă și comodă a unor acumulatori este figurat în desenul F, unde un automobil oprit pe rampa automată de schimb primește acumulatorul proaspăt încărcat (1) dirijat pe o bandă rulantă de la postul de supraveghere automată (2), evacuează acumulatorii uzați (3). Operația este supravegheată din postul de observare (4), de unde, tot automat (5), acumulatorii sînt trimiși la stația de reîncărcare.

În figura G este înfățișat unul dintre proiectele viitorului automobil cu pilă cu combustibil: 1 — pilă cu combustibil; 2 — butelii cu oxigen și hidrogen; 3 — roata cu joantă motrice; 4 — joantă rotor pe care se fixează joanta mobilă a pneului.

Ca aspect exterior și interior, automobilul electric nu se va deosebi cu nimic de cel existent, dispunînd de toate perfecționările actuale în ceea ce privește caroseria, anvergura, profilele aerodinamice, materialele utilizate etc. Măsurile luate sau aflate în studiu pentru sporirea confortului și a securității contra accidentelor pot fi aplicate fără nici o restricție. Din punct de vedere al conducerii, automobilul electric e mai simplu. El are un volan pentru direcție și un reostat care poate fi utilizat și ca frînă. Ambreiajul, schimbătorul de viteze și diferențialul vor lipsi, sim-

plificînd construcția, ușurînd conducerea și sporind robustețea vehiculului.

Și acum o imagine a viitorului (H). Pe o mare autostradă internațională, o stație complexă de schimbare a acumulatorilor sau a buteliilor de oxigen și hidrogen pentru pila cu combustibil. Operația se face automat pentru turisme și pentru autocamioane. Stația este prevăzută cu motel, restaurant, garaje, poștă, punct sanitar și sală de spectacole. Funcționînd pentru deservirea unui sens de circulație, stația are o corespondență simetrică pe cealaltă parte a autostrăzii.

Automobilul a intrat temeinic în viața contemporană. El va fi necontenit perfecționat. Cel electric prezintă numeroase avantaje și se conturează tot mai exact, deocamdată pe planurile institutelor de proiectare și în atelierele de prototipuri, în viitor, în producție experimentală și apoi de mare serie.

VIRGIL IOANID

KIRIL KOVALDJI

EI PRIVESC CU ÎNCREDERE ÎN VIITOR

R. BĂRBULESCU, G. ANANIA: „Doando". (București, Editura tineretului, 1965)

Cînd deschizi un roman științifico-fantastic, știi dinainte, din obișnuință, că de la bun început vei avea a te mira de ceva. Pentru că de-aceea e fantastic.

Romanul acesta însă stîrnește o mirare ieșită din comun. Citești, citești și nu întîlnești nici un pămîntean, nici măcar nu se pomenește de o planetă cu numele de Terra!

Dar puțin cîte puțin lucrurile se lămuresc.

Acțiunea se desfășoară la un mileniu și jumătate după primele zboruri în Cosmos. Planeta Vuundo, aflată undeva la periferia Galaxiei, se acoperă încetul cu încetul de ghețari: e amenințată să moară. Locuitorii ei caută să se salveze. Au trecut o sută de ani de cînd au săvîrșit o revoluție socială care a dus la unitate, și acum au posibilitatea să echipeze și să trimită în Cosmos rachete în căutarea unei planete locuibile, mai adecvată pentru viață decît Vuundo. Și iată că astronava „Loro", avînd la bord cinci locuitori de pe Vuundo, cutreieră zadarnic spațiile Galaxiei. Cititorul resimte o senzație ciudată: ajungînd la disperare, locuitorii de pe Vuundo sînt gata să creadă că altă planetă vie nu mai există. Ei nici nu bănuiesc existența Pămîntului nostru.

Deodată cosmonava „Loro" intră într-un puternic cîmp de gravitație și coboară forțat pe un corp ceresc misterios. Multă vreme locuitorii de pe Vuundo nu întîlnesc nici o ființă vie, cu toate că la fiecare pas se simte prezența unei ființe înzestrate cu rațiune.

Și iată că dau de oameni! Oameni ca toți oamenii de pe Pămînt. Dar nici ei nu sînt stăpîni aici. Cosmonauții pămînteni au fost și ei captați de același corp ceresc misterios. Devenind prieteni, locuitorii Pămîntului și cei de pe Vuundo încep să exploreze împreună locul captivității lor. Ei bine, ei se află pe o gigantică navă sferică, dirijată nu se știe de cine și zburînd spre o țintă

necunoscută. Aceasta este Doando, adică „viață fără viață". Intr-adevăr, Doando îi supraveghează în permanență pe captivii săi, le poartă de grijă, le creează condiții prielnice și le dezvăluie pas cu pas construcția sa. Doando acționează automat și cu chibzuială. Dar ființele vii care o dirijează nu-și fac apariția.

După numeroase enigme, peripeții, rătăciri și situații dramatice devine limpede că Doando nu numai că e servită de roboți, dar e în ansamblul ei un organism artificial biocibernetic, echipat cu tot ce e necesar pentru existența în Cosmos și pentru executarea misiunii programate. Doando e solul unei civilizații extragalactice aflate pe cale de pieire biologică.

Misiunea „navei" este de a găsi o planetă locuită (ajunsă la un nivel de dezvoltare științifică și socială suficient de ridicat) și de a o transporta spre locul civilizației muribunde; reprezentanții acesteia, pentru a supraviețui, trebuiau să se regenereze, printr-un somn de cîteva secole, noii veniți urmînd să preia experiența celor aflați în anabioză.

Doando se îndreaptă spre Pămînt, se plasează pe o orbită în jurul Soarelui, dezvăluie oamenilor taina sa și, cu asentimentul lor, transportă planeta „Terra-5" într-o altă Galaxie. (Doando e goală pe dinăuntru și transportă planeta în interiorul său!)

Acesta este momentul culminant: planeta pornește într-o călătorie prin Univers, marcînd astfel victoria evoluției nelimitate a vieții raționale.

Personajele romanului — locuitorii de pe Vuundo și aceia ai Pămîntului — sînt înzestrați cu firi eroice, plini de abnegație, animați de idealuri înalte.

Credința autorilor în progresul științei i-a ajutat să-și ducă sarcina la bun sfîrșit — să scrie un roman de aventuri științifico-fantastice pentru tineret, în care înfățișează eroi ai viitorului...

Iată de ce apariția unei astfel de lucrări ca „Doando" constituie o mărturie a contribuției pe care o aduc în lumea genului scriitorii de anticipație români, laolaltă cu o notă originală. Optimismul puternic al romanului contrastează cu poziția sumbră față de viitorul omului și al Universului caracteristică la unii scriitori de anticipație din Occident. Am putea nota, desigur, că autorii lui „Doando" dovedesc poate uneori mai multă fantezie decît profunzime, că uneori romanul trenează, dar, ceea ce e mai important — și asta e incontestabil — e că scriitorii de anticipație români R. Bărbulescu și G. Anania privesc Viitorul îndepărtat cu încredere. Și, desigur, concepția lor nu e întîmplătoare. Ea reflectă energia tînără a țării din zilele noastre, care se dezvoltă cu succes în condițiile victoriei socialismului.

(„INOSTRANNAIA LITERATURA" NR. 1/1967)

Întîmplări cu copii

Cu aproximativ 200 de ani în urmă, a apărut în Germania cartea „Viața, faptele, călătoriile și moartea unui foarte înzestrat copil în vîrstă de patru ani, pe nume Cristian Heinrich Heineken din Lübeck, descrise de învățătorul său Christian von Schenah". Această scurtă biografie este prima expunere a vieții unui copil-minune.

Cînd copilul despre care se vorbește în această carte încă nu împlinise zece luni, el putea să denumească o mare parte dintre obiectele ce-l înconjurau. Cînd micuțul Heinrich a împlinit trei ani, el putea să citească singur povestiri, să adune, să scadă, să înmulțească, să facă împărțiri. Foarte repede copilul a învățat să vorbească franțuzește, „se descurca bine la geografie" și știa „peste o mie de maxime latinești". Despre acest copil a vorbit pe atunci întreaga Europă; regele Danemarcii l-a invitat la el. Micul Christian a murit la vîrsta de numai patru ani și patru luni.

*

Pascal a formulat și a demonstrat mai mult de 30 de teoreme din geometria euclidiană, înainte de a fi deschis vreodată un manual de geometrie. La 15 ani, el a publicat o lucrare privind secțiunile conice, a demonstrat peste o sută de teoreme noi.

Părintele ciberneticii, Norbert Wiener, a început să se intereseze cu seriozitate de știință încă la vîrsta de 5 ani. La 9 ani el învăța în aceeași clasă cu tineri de 18 ani. La 12 ani, a intrat la colegiu, iar la 14 ani i s-a acordat un „titlu științific".

*

Fizicianul englez Thomas Young a învățat să citească la vîrsta de 2 ani. La 6 ani cunoștea geometria, la 14 ani stăpînea limbile franceză, italiană, ebraică, persană și arabă. La 22 de ani Young a terminat facultatea de medicină. La 27 de ani, deja profesor de fizică, el descifrează hieroglife egiptene. Young știa să cînte la toate instrumentele muzicale pe care le văzuse; în pictură era considerat drept un mare expert. A studiat optica, astronomia,

acustica, termodinamica, fiziologia, construcția navală, geofizica, medicina, zoologia și lingvistica.

Considerînd că o adevărată personalitate trebuie să se dezvolte în cît mai multe domenii, Th. Young s-a produs cu măiestrie chiar în spectacole de circ, dovedindu-se un minunat jongler, un excelent călăreț, în stare să execute cele mai suple exerciții pe spinarea calului, precum și un neîntrecut dansator pe sîrmă.

*

În zilele noastre, în orașul coreean Hong Yang, trăiește micuțul Kim Ung Yeng în vîrstă de patru ani, care este considerat pe drept cuvînt un fenomen. La trei luni a început să vorbească, la șase luni a făcut primii pași, la nouă luni știa să mănînce orez cu bețișoarele. Evoluînd cu aceeași repeziciune, la doi ani Kim a învățat să scrie și să citească. Foarte curînd a dovedit o mare pasiune pentru matematică. Primele lecții i le-a predat tatăl său, profesor universitar de fizică. În timpul liber lui Kim îi place să scrie versuri.

Kim, în vîrstă de patru ani, este astăzi elev la școala medie.

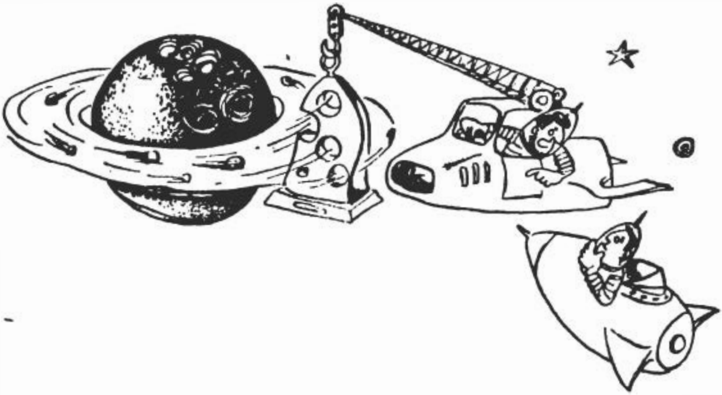
După cum arată statistica, foarte puțini oameni geniali s-au manifestat ca atare înainte de a fi împlinit vîrsta de 11 ani.

Byron, Scott, Darwin, în copilărie, erau considerați ca fiind lipsiți de orice inteligență. Mare parte din timpul lor, ei și-o cheltuiau pentru pasiunile pe care le aveau : compuneau versuri, desenau portrete sau caricaturi, adunau colecții de fluturi, sau făceau experiențe chimice. Multe dintre asemenea „opere" din copilărie s-au păstrat. Este cunoscut, de exemplu, autoportretul lui Dürer, pe care pictorul l-a executat pe cînd avea doar 13 ani. La vîrsta de 7 ani Mozart a scris 4 sonate. Liszt, Chopin și Yehudi Menuhin au prezentat primul lor concert public cînd nu împliniseră încă 11 ani. Goethe, la 9 ani, scria versuri în limbile germană și latină.

Se povestește că Friedrich Gauss, întemeietorul matematicii moderne, pe cînd avea doar trei ani și jumătate a arătat tatălui său o greșeală de 25 de taleri în minus în niște calcule pe care acesta tocmai le terminase. Aptitudinile lui neobișnuite în domeniul algebrei și al teoriei numerelor s-au manifestat foarte de timpuriu. Aproape toate descoperirile fundamentale ale lui Gauss au fost făcute între 14 și 17 ani.

UMOR

de PETRE GAVRILIU-GALAȚI

Fără cuvinte

Fără cuvinte

de VASILE MÂNDRĂ-CRĂIȚĂ

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

●● august 1967

PREȚUL 1 LEU 41007